

Een kerkdienst is fitness voor de ziel

Désanne van Brederode houdt Preek van de Leek

telt Van Brederode het bijbelverhaal van Jezus die in de woestijn beproefd werd door de duivel. Jezus was net gedoopt. De duivel bood hem als test macht aan over alle koninkrijken van de aarde en daagde hem uit om stenen in brood te veranderen. 'Denk je eens in wat Jezus toen had kunnen doen. Stenen veranderen in brood. De honger in de wereld was verholpen! En die macht, hij kon het lijden uit de wereld wegnemen. Dit was zijn kans om een goeroe te worden. De volksmänner voor het goede, waar ik altijd zo van had gedroomd. Waarom deed Jezus het niet?

Liefde, dat is volgens mij het antwoord. Want ware liefde is niet het antwoord voor een ander bedenken. Reik een ander iets aan waarmee die persoon zelf een beter mens kan worden. *It takes two to tango.*'

Contact met het Allerhoogste
'Een kerkdienst moet niet mooi gevonden worden vanwege een goede spreker, een geweldig koor of wat voor symboliek dan ook. De kern is dat de dienst mensen helpt om contact te hebben met het Allerhoogste. Dat kun je ervaren tijdens die dienst. En die ervaring kan juist in de soberheid zitten.

***Juist in dat
ogenschijnlijk saaie
kwam de diepste
essentie binnen***

Steeds meer ontdek ik dat de herhaling, de vaste elementen uit een traditie die mensen al eeuwen aan elkaar doorgeven enorm krachtig zijn. Dat inzicht was een openbaring. Op mijn 24e woonde ik eens een dienst bij zonder toeters en bellen, een dienst met een vast patroon. Juist in dat ogen-

schijnlijk saaie kwam de diepste essentie totaal bij me binnen.'

Geraakt

'Het *Onze Vader* werd uitgesproken en bij de woorden die ik al duizenden keren had gehoord en uitgesproken, "vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren", werd ik diep geraakt. Doe ik dat wel, heb ik dat ooit gedaan, kan ik het eigenlijk wel? Die gedachten waren onomkoombaar. Op dat moment werd ik geraakt door iets dat ik niet kan verklaren.

Als zoiets gebeurt, besef je dat je niet in een kerk zit om te ontvangen. Om getroost en bemoedigd te worden. Dat kan ook, maar het is meer. Een dienst is inspanning. Je zoekt naar iets dat tegelijkertijd ook tot je komt. Het is fitness voor de ziel.'

Puzzelen en zoeken

Die zoektocht komt nooit ten einde, volgens Van Brederode. Wat tot je komt, kan elke keer nieuw en anders zijn. En het is niet anders met het lezen van de Bijbel. Ook dan blijft het puzzelen en zoeken. Maar wel op een bijzondere manier.

'Niemand kan de suggestie wekken precies te weten hoe het zit. Dat ik de uitleg heb die voor iedereen geldig is. Geloven is geen kennis vergaren. Italiaans kun je leren, geloven blijft zoeken. Denk aan een detective. Vier mensen hebben een rol in het verhaal. Twee ervan zijn te verdacht, die kunnen het nooit gedaan hebben. Ineens weet je wie het wel moet zijn. Je snapt het verhaal. Het kan niet anders! Maar aangekomen bij de ontknoppen is het toch een ander... Je puzzelt mee en had een goede oplossing. Misschien vond je jouw oplossing zelfs beter dan die het boek nu kiest, maar het loopt anders. Dat is het mooie van een detective.

Zo is het ook met de Bijbel en

Preek van de Leek

De Preek van de Leek met Désanne van Brederode vindt plaats op zondag 13 november. Vanaf 30 oktober vijf weken experimentele vespers in de Amsterdamse Singelkerk, Singel 452, elke zondag om 17.00 uur. Toegang vrij, aanmelden niet nodig. Iedereen van harte welkom! Op 30 oktober: Jan Jaap van der Wal, 6 november: Paulien Cornelisse, 20 november: Eberhard van der Laan, 27 november: Leonie Jansen, www.preekvandeLeek.nl

met een preek. Je zoekt naar wat het betekent, graaft in de diepere lagen en de betekenis voor jouw leven. Maar uiteindelijk is het boek al geschreven. De laatste betekenis is niet aan ons.'

foto: Levien Willemsse

Désanne van Brederode: 'Steeds meer ontdek ik dat vaste elementen uit een traditie enorm krachtig zijn.'

GERRIT VAN DEN BERG

Filosofe Désanne van Brederode gaat voor tijdens de Preek van de Leek. Contact met het Allerhoogste is voor haar de kern van een dienst.

'Volksmänner fascineerden me vroeger al enorm, vertelt filosofe Désanne van Brederode (1970). Hoe kon het toch dat Hitler massa's op de been kreeg voor zijn ideeën? Kon iemand maar diezelfde massa's op de been krijgen voor de goede zaak. Waarom was er geen volksmänner die de honger uit Afrika wilde verdrijven?! Ik droomde wel eens: zou ik dat kunnen...'

Dochter van voormalig priester

Van Brederode spreekt binnenkort tijdens de Preek van de Leek, waarin dit jaar opnieuw een aantal bekende Nederlanders voorgaat

tijdens een zondagse dienst in de Singelkerk in Amsterdam. Als dochter van een voormalig priester is ze opgevoed met God en geloof. Ze studeerde filosofie en schreef boeken als *Ave verum corpus* (1994) en *Door mijn schuld* (2009) waarin levensbeschouwelijke thema's een grote rol spelen.

Volksmänner voor het goede

Ze glimlacht even voor ze doorpraat over de kracht van volksmänner die haar ooit zo fascineerde. 'Maar nu weet ik zeker: zo moet een preek juist niet zijn!

***Volksmänner
fascineerden me***

Het gaat niet om de spreker met welke prachtige idealen dan ook. Dan wordt het veel te veel een *finest hour*: zie eens wat ik voor elkaar krijg!' Om haar punt te illustreren ver-

foto: Leo van der Noort